

Austrija

U sljedećem se odlomku navode informacije o specijaliziranim građanskim i kaznenim sudovima u Austriji.

Specijalizirani sudovi

Svaki sud načelno je nadležan za sve vrste pravnih stvari.

U najvećim austrijskim gradovima postoje i specijalizirani sudovi:

pet u Beču je pet takvih sudova – građanski sud, kazneni sud, dva trgovačka suda te sud za radne i socijalne sporove;

u Grazu se nalaze kazneni sud i sud za druge pravne sporove.

Radni sporovi rješavaju se u zasebnim postupcima, a riječ je o građanskim sporovima iz područja radnog odnosa kako su opisani u čl. 50 Zakona o radnim i socijalnim sudovima (ASGG). To odgovara parničnom postupku dopunjenom posebnim pravilima.

Za stvari u području radnog prava u prvom su stupnju nadležni pokrajinski sudovi (*Landesgerichte*) (u Beču: radni i socijalni sud), a u drugom stupnju viši pokrajinski sudovi (*Oberlandesgerichte*) te u konačnici Vrhovni sud (*Oberste Gerichtshof*). Odluke se donose u sudskim vijećima koja su na svim razinama sastavljena od jednog ili više sudaca na službenim položajima (*Berufsrichter*) i po jednog suca laika kao predstavnika poslodavaca i posloprimaca.

Žalbeni postupak u području radnog prava odgovara žalbenom postupku u građanskim stvarima, no uz manji broj ograničenja. Tako je revizija postupka u području radnog prava na Vrhovnom sudu uvijek dopuštena, neovisno o vrijednosti spora, ako se radi o značajnom pravnom pitanju.

Trgovački sporovi rješavaju se u okviru građanskih postupaka uz manji broj posebnih pravila, a riječ je o građanskim sporovima u kojima sudjeluje poduzeće, prema definiciji u članku 51. Zakona o sudskoj nadležnosti (*Jurisdiktionsnorm*). U trgovačkim sporovima u kojima odlučuju vijeća u prvom i drugom stupnju (ali ne i pred Vrhovnim sudom) sudjeluje sudac laik kao predstavnik trgovačke struke.

U **izvanparničnim postupcima** rješavaju se pitanja iz područja privatnog prava posebne naravi (najčešće su to: regulatorni postupci, pitanja skrbništva ili postupci u kojima dvije stranke nemaju suprotne interese).

U izvanparničnim postupcima u većini slučajeva u prvom stupnju sude okružni sudovi, u drugom stupnju zemaljski sudovi te u konačnici Vrhovni sud. U prvom stupnju odlučuju pojedinačni suci ili sudski službenici (*Rechtspfleger*, posebno obučeni pravosudni službenici), a u drugom i trećem stupnju senati sastavljeni od triju ili pet stručnih sudaca.

I žalbeni je postupak u izvanparničnim postupcima usporediv s parničnim postupcima. Doduše, u žalbenom postupku zbog njegove posebne naravi postoji manji broj ograničenja. K tome je u drugom stupnju u ograničenoj mjeri moguće iznositi nove tvrdnje koje izlaze iz okvira podnesaka i tvrdnji iz prvostupanjskog postupka.

Zbog raznolikosti predmeta koji se rješavaju u okviru ovog postupka, u različitim područjima postoje posebne odredbe koje se često razlikuju.

Upravni sudovi

Upravne stvari od 1. siječnja 2014. u Austriji se u prvom i zadnjem stupnju rješavaju na upravnim tijelima. Protiv odluka tih tijela moguće je podnijeti žalbu saveznom ili pokrajinskom upravnom sudu. Upravni sud samostalno odlučuje o predmetu te ga ne vraća tijelu koje je donijelo odluku koja se osporava. U određenim je okolnostima moguće podnijeti Visokom upravnom sudu žalbu na presudu upravnog suda.

Drugi specijalizirani sudovi**Poseban status**

U okviru austrijskog pravosudnog sustava „sudovi javnog prava“, odnosno Ustavni sud i Visoki upravni sud, imaju poseban status. To su, doduše, neovisni sudovi, no nisu dio sustava redovnih sudova, kao i novi upravni sudovi osnovani 1. siječnja 2014. Ustavni sud i Visoki upravni sud organizacijski su samostalni. Oba suda imaju sjedište u Beču i nadležni su za cijelo savezno područje.

Funkcionalno su također odvojeni od redovnih sudova. Ti sudovi ne odlučuju o građanskim i kaznenim stvarima (ni kao viši sudovi), već imaju posebne zadaće u području javnog prava. Od 1. siječnja 2014. strankama u postupku koji se odvija pred redovnim sudom omogućeno je da, u određenim uvjetima, ulože zahtjev na Ustavnom sudu za stavljanje izvan snage zakona ili propisa.

Ustavni sud

Ustavni sud prije svega ima zadaću nadzirati usklađenost s Ustavom. To se odnosi i na pitanje temeljnih prava. Posebice je u njegovoj nadležnosti provjera ustavnosti sljedećih zakona, propisa i odluka:

saveznih i pokrajinskih zakona,

propisa upravnih tijela i

konačnih odluka upravnih tijela.

Po potrebi ih Ustavni sud može poništiti.

Za razliku od ostalih sudova, na Ustavnom sudu ne rade suci na službenim položajima, već tzv. počasnici (*Honoratiorenrichter*). Na taj se sud kao suci pozivaju samo iznimno zaslužne osobe koje iza sebe već imaju uspješnu pravosudnu karijeru na nekom drugom položaju. Sucima Ustavnog suda sudačka dužnost nije glavno zanimanje te oni i dalje mogu obavljati svoje dotadašnje zanimanje (npr. mogu raditi kao suci ili sveučilišni profesori, ali ne i kao upravni službenici – oni moraju napustiti službu). Ustavni se sud sastaje samo na sjednicama koje se obično održavaju četiri puta godišnje.

Visoki upravni sud

Visoki upravni sud nadležan je za **kontrolu zakonitosti svih propisa javne uprave**; od toga su izuzeti propisi koje može preispitivati i poništiti samo Ustavni sud. Visoki upravni sud prije svega odlučuje o revizijama odluka upravnih sudova zbog nezakonitosti.

Pravosudne baze podataka

Početna stranica portala [austrijskog pravosuđa](#) sadržava opće informacije o austrijskom pravosudnom sustavu.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da.

Poveznice uz temu**Nadležnost sudova – Austrija**

Posljednji put ažurirano: 25/04/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.